

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Ilagt gebyr for manglende eller ufullstendig billett

Dato

21.11.2016

Saksnummer

2016-00321

Tjenesteytere

NSB AS

Klager har i det vesentlige anført

Den 16.august 2016 ble klagers datter kontrollert av en kontrollør fra NSB på vei fra Sørumsand. Hun satt i en månedskortvogn. Hun viste sitt skolereisekort som dekker sone 3Ø.

Hun ble da fortalt av kontrolløren at reisen var utenfor tegningsområdet til billetten. Hun mottok deretter et kontrollgebyr på kr 950,-. Ved nærmere ettersyn ser klager at disse opplysningene gitt av kontrollør ikke stemmer da kontrollør har oppgitt Nerdrum som kontrollsted og ifølge NSB linjekart dekker sone 3Ø fra Tuen stasjon til Rånåsfoss. Dette ble rapportert inn til NSB samme dag.

NSB holdt imidlertid fast ved kontrollgebyret med begrunnelse av at kortet ikke var gyldig den datoen. Dette ble det ikke opplyst om på kontrolltidspunktet, ei heller står det noe om dette i gebyret. Her refereres det kun til dekningsområdet på billetten. NSB sier videre at hun gikk av på Lillestrøm, noe klager mener er irrelevant for saken all den stund kontrolløren har oppgitt Nerdrum som kontrollsted. Dette vil jo gjøre at kontrollgebyret er ukorrekt utfylt. Hvis en billett underkjennes og dette genererer et gebyr så må man vel kunne forvente at årsaken til at billetten ble funnet ugyldig opplyses korrekt fra kontrollør?

Klager mener en kontrollør bør kjenne sitt kontrollreglement i slik grad at rett informasjon vedrørende en billetts påståtte ugyldighet blir gitt det reisende ved tildeling av et gebyr. Klager mener at alle opplysningene som genererer et gebyr må være korrekte og gitt rettidig på kontrolltidspunktet

På bakgrunn av dette ber klager om at gebyret slettes i sin helhet, subsidiært sterkt reduseres.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager ble påtruffet i billettkontroll ombord i tog 1022 den 16.august. Billettkontroll startet kort tid etter avgang fra Nerdrum stasjon. Klager kunne ikke fremvise gyldig billett for reisen hun benyttet seg av. Klager ble således korrekt ilagt kontrollgebyr.

Vi vet ikke hvor klager påbegynte sin reise, men kontrollen startet her etter avgang fra Nerdrum stasjon som ligger i sone 3Ø. Neste stopp for toget var Lillestrøm

sone 2Ø. Reisetid er 6 minutter. Til informasjon er Tuen stasjon ikke et stoppested på denne avgangen.

Det står Nerdrum stasjon på kontrollseddel fordi kontrollen startet etter avgang fra denne stasjonen. På kontrollseddel er det påført utenfor sone. Kontrollør benytter håndholdte terminaler (MT) hvor informasjon tastes inn. Kontrollør kan velge mellom noen forhånds-valgte overordnede årsaker som skrives ut på kontrollseddel. I dette tilfelle ble det valgt "utenfor sone". Det kunne f.eks. ha stått «ugyldig billett».

Presentert reisekort dekket ikke reise mellom sone 3Ø og sone 2Ø. Dersom det ikke hadde vært utført billettkontroll på dette tog ville klager ha reist uten å betale for benyttet reise.

Dersom klager hadde til hensikt å betale for reisen mellom 3Ø og 2Ø, skulle kjøp av billett vært gjennomført før hun tok plass i den ubetjente vognen hvor det ikke er salg av billett. Det forutsettes at man har kjøpt billett på forhånd når man tar plass i en ubetjent vogn. De ubetjente vognene er tydelig merket med kun gyldig billett.

Generelt kan mange påberope seg unntak fra regel om at man må ha gyldig billett etter å ha blitt påtruffet i billettkontroll i en ubetjent vogn. Det kan henvises til for eksempel alder - ung/gammel, sykdom, uvitenhet, språkproblemer, mv.

Hjemmel for gebyret fremgår av NSBs Transportvilkår § 4 C - passasjerer som ved billettkontroll ikke har stemplet eller på annen måte gyldig billett, vil bli ilagt et gebyr fastsatt av Samferdselsdepartementet – jf. Jernbaneloven § 14.

Gebyret er fastsatt av departementet til KR950 for passasjerer under 18 år vs KR1150 for de over. NSB kan i dette tilfelle ikke frafalle eller redusere gebyret.

Nemnda bemerker

Klagers datter ble påtruffet ved billettkontroll i ubetjent vogn på toget fra Sørumsand mot Lillestrøm. Hun hadde skolereisekort for sone 3Ø og reiste utenfor sonen og ble ilagt gebyr.

Det fremgår av NSBs transportvilkår § 4 C at passasjerer som ved kontroll ikke kan fremvise gyldig billett, vil bli ilagt et gebyr. Bestemmelsen er objektiv. Gebyr kan således ilegges selv om passasjerer ikke har opptrådt klanderverdig.

Nemnda legger til grunn at sone 3Ø omfatter stasjonene fra Rånåsfoss til og med Nerdrum og Tuen. Lillestrøm som er neste stasjon ligger i sone 2Ø. Det er begrenset med stopp på Tuen stasjon, og det aktuelle toget stoppet ikke på Tuen. Kontrollen ble foretatt kort etter avgang Nerdrum stasjon og neste stopp var Lillestrøm, dvs. utenfor sone 3Ø.

Det er ikke bestridt at reisekortet ikke var gyldig fordi det var gått ut. Reisekortet ble fornyet dagen etter.

Nemnda legger således til grunn at klagers datter ikke hadde gyldig billett av to grunner, både fordi perioden på reisekortet var gått ut og fordi hun reiste utenfor sonen.

Det kan i denne forbindelse ikke ha betydning at ikke begge grunnlag fremgår av kontrollgebyret.

Det forhold at klager hadde gyldig billett for deler av reisen, kan ikke gi grunnlag for å anbefale sletting av gebyret.

Nemnda finner ikke å kunne anbefale at gebyret frafalles.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale å ta klagen til følge.

Vedtaket er enstemmig.

Nemndas representanter

Anne Austbø (leder)

Elise Korsvik (Forbrukerrådet)

Kirsti Pamphlett (Forbruker Europa)

Jofri Lunde (NHO Transport)

Heidi L. Hansen (Flytoget)